

ARITAKE-WILD

Zajednički seminari europskih organizacija za društveno partnerstvo

„Sudjelovanje društvenih partnera u europskom društvenom dijalogu

...kakve su potrebe društvenih partnera?”

Faza 2.

Izveštaj hrvatskog nacionalnog seminara

Hotel Dubrovnik, Zagreb
Hrvatska

6. studeni 2008. godine

Pripremili ARITAKE-WILD
studeni 2008.

Projekt Europskih društvenih partnera uz financijsku potporu Europske Komisije

ARITAKE-WILD

Zajednički seminari europskih organizacija za društveno partnerstvo

„Sudjelovanje društvenih partnera u europskom društvenom dijalogu

...kakve su potrebe društvenih partnera?“

Faza 2.

Izveštaj hrvatskog nacionalnog seminara

Hotel Dubrovnik, Zagreb
Hrvatska

6. studeni 2008. godine

U sklopu radnog programa Europskih društvenih partnera za razdoblje od 2006. do 2008. godine, održan je, u Zagrebu, Hrvatska, 6. studenog 2008., naredni sastanak nakon prošlogodišnjeg seminara razrađenog da omogući nacionalnim organizacijama za društveno partnerstvo u zemljama kandidatima (Hrvatska i Turska) i novim zemljama članicama (Bugarska i Rumunjska) unaprjeđivanje mogućnosti za sadašnje ili buduće uključivanje u europski društveni dijalog. Ova faza programa nastavlja se na sličan rad koji je poduzet u novim zemljama članicama u osam srednjo-europskih i istočno-europskih zemalja, u sklopu radnog programa društvenih partnera u razdoblju od 2003. – 2005.¹

Ciljevi hrvatskih društvenih partnera za vrijeme ovog jednodnevnog događaja bili su:

- ✧ Razmotriti napredak u primjeni akcijskih planova razrađenih u prvoj fazi projekta;
- ✧ Identificirati i raspraviti probleme na koje se naišlo, i
- ✧ Predložiti načine za njihovo rješavanje;
- ✧ Utvrditi buduće prioritete radnje „pojedinčnih organizacija“ i „zajedničke“ radnje hrvatskih društvenih partnera.

U seminar je sudjelovalo 11 predstavnika hrvatskih organizacija poslodavaca i 10 sindikata; predstavnici iz Europskih društvenih partnera BUSINESSEUROPE, UEAPME i ETUC i stručnjaci. Potpuni popis sudionika ovog seminara priložen je ovom izvještaju kao dodatak jedan.

---

¹ U sklopu radnog programa Evropskih društvenih partnera za razdoblje 2003. – 2005., održani su početni i naredni seminari u Češkoj, Estoniji, Mađarskoj, Latviji, Litvi, Poljskoj, Slovačkoj i Sloveniji, od siječnja 2005. do svibnja 2006. Izvještaje 16 nacionalnih seminara i sintetske izvještaje dva sastavna projekta moguće je pronaći na internetskim stranicama informacijskih centara organizacija Europskih društvenih partnera (<http://resourcecentre.etuc.org/> - u slučaju sindikata, te <http://www.erc-online.eu> – za poslodavce).

ARITAKE-WILD

Metodologija seminara je razrađena kako bi zajamčila maksimalno sudjelovanje hrvatskih sindikata i poslodavaca, uz 'dodanu vrijednost' komentara sudionika iz europskih organizacija za društveno partnerstvo i stručnjaka. Značajan dio događaja odnosi se na rasprave u radnim grupama, nakon kojeg su slijedile povratne informacije na plenarnim sjednicama. Događaj je okončan sjednicom na kojoj se dolazilo do konsenzusa. A kako bi se još više omogućilo stvaranje i razrada ideja i strategija, kao i efikasna komunikacija, radne grupe su djelovale na hrvatskom jeziku, uz 'nenametljivi' prijevod dostupan sudionicima Europskih društvenih partnera i stručnjacima. Na plenarnim sjednicama omogućen je potpuni simultani prijevod. Da bi se rasprave između dvije strane i razrada prioriteta u djelovanju maksimalno iskoristili, rasprave su vođene u tri radne grupe: jedna se sastojala od isključivo predstavnika sindikata; druga je bila sastavljena samo od predstavnika organizacija poslodavaca, a treća grupa je bila miješana. Rezultati rada sve tri grupe predstavljeni su i raspravljeni na plenarnoj sjednici.

Ovaj izvještaj slijedi format rasporeda rada na seminaru, dajući pregled svake od sedam radnih sjednica koje su činile seminar. Detaljni raspored sastanka je priložen u obliku dodatka broj dva, no sedam radnih sjednica od kojih se sastojao seminar mogu se sažeti na sljedeći način:

	Skica sadržaja sjednice	Sadržaj sjednice
Sjednica broj jedan	Dobrodošlica, upoznavanje i svrha seminara	Informacije od stručnjaka, društvenih partnera iz EU – plenarna sjednica
Sjednica broj dva	„Izvještaj o primjeni akcijskog plana – što je imalo dobre rezultate, koje su bile teškoće, što nismo mogli primijeniti i zašto?“ – prezentacije nacionalnih sindikata i poslodavaca	Informacije od nacionalnih društvenih partnera – plenarna sjednica
Sjednica broj tri	Predstavljanje društvenih partnera na europskoj razini o planu za djelovanje Europskog društvenog dijaloga te planovi za budućnost	Društveni partneri iz EU – plenarna sjednica
Sjednica broj četiri	Tri grupe rade na sljedećim pitanjima: „U pogledu prezentacija s plenarnih sjednica – što je najvažnije što ste saznali za razvoj budućih akcijskih planova?“ „Na osnovi iskustva u primjeni akcijskih planova, te u kontekstu promjene organizacijskih i nacionalnih / europskih prioriteta – što trebamo napraviti u sljedećih 12 mjeseci, a što u sljedeće tri godine?“	Nacionalni društveni partneri – radne grupe
Sjednica broj pet	Povratne informacije radnih grupa o predloženim radnjama	Nacionalni društveni

ARITAKE-WILD

		partneri – plenarna sjednica
Sjednica broj šest	Pregled alata koje nude Europski društveni partneri <ul style="list-style-type: none"> - Što je bilo najkorisnije, a što najmanje korisno? - Što se može učiniti ubuduće? 	Društveni partneri iz EU, s plenarnom sjednicom nakon toga
Sjednica broj sedam	Opća rasprava o mogućem sadržaju/prioritetima budućih akcijskih planova i završne primjedbe društvenih partnera iz Europske Unije	Sjednica za postizanje konsenzusa – plenarna sjednica

Sjednica broj jedan (informacije od stručnjaka) – Dobrodošlica i uvod u svrhu seminara

Predsjedavajući, Alan Wild, zaželio je dobrodošlicu sudionicima i dao pregled svrhe seminara. Podsjetio je kako su sudionici prošle godine raspravljali kako ubrzati sudjelovanje hrvatskih društvenih partnera u društvenom dijalogu na razini EU te kako su definirali neke prioritetne aktivnosti i radnje. Sadašnji sastanak trebao je omogućiti analizu napretka prema utvrđenim prioritetima; odrediti područja gdje je postignut uspjeh i područja koja zahtijevaju rad; i definirati planove za budući razvoj. Cilj je ponuditi nove informacije o budućim planovima za razvoj društvenog dijaloga na razini EU, kao i procijeniti korisnost alata koje su ponudile organizacije za društveno partnerstvo na razini EU svojim hrvatskim kolegama.

Nakon uvoda, Alan Wild prisjetio se sljedećih općih pitanja o kojima je raspravljano prethodne godine:

- ✧ Zastupljenost i sudjelovanje u društvenom dijalogu;
- ✧ Postavljanje i planiranje prioriteta;
- ✧ Izgradnja vještina i sposobnosti;
- ✧ Poboljšavanje komunikacije;
- ✧ Pristup potrebnim sredstvima.

Sjednica broj dva (informacije od nacionalnih društvenih partnera) - „Izveštaj o primjeni akcijskog plana – što je imalo dobre rezultate, koje su bile teškoće, što nismo mogli primijeniti i zašto?“

Zasebne prezentacije organizacija poslodavaca i sindikata slijedile su nakon uvodnih komentara. Poslodavci su se prisjetili ciljeva prvog seminara i njegovih preporuka: bolja suradnja između društvenih partnera, kako bi postali snažniji partner u pregovorima s državom; usvajanje lekcija iz društvenog dijaloga na razini EU; i razrješenje pitanja zastupljenosti. Naglasili su kako to nije akcijski plan u fazama, već prije utvrđivanje problema i izazova. Predstavljena su sljedeća postignuća:

- ✧ Održavaju se redovitiji, što uključuje i *ad hoc*, sastanci (bilateralni, trostrani);
- ✧ Država shvaća društvene partnere ozbiljnije – što dokazuje njihovo uključivanje u pregovore o turizmu, o izmjenama zakona o radu i pristupanju EU;

ARITAKE-WILD

- ✧ Uspostavljen je sustav redovitog izvještavanja Vladi, o održanim/otkazanim/odbijenim sastancima s ministarstvima i drugim institucijama;
- ✧ Organizacije poslodavaca su pozvane u različite radne grupe za nacрте zakona i propisa, te se traži njihovo mišljenje;
- ✧ Pokušana je veća konstruktivnost u radu s nacionalnim organizacijama za društveno partnerstvo;
- ✧ Organizirana je obuka povezana s ulogom društvenih partnera u društvenom dijalogu;
- ✧ Uspostavljena je suradnja na međunarodnim pitanjima s BUSINESSSEUROPE i Međunarodnom organizacijom poslodavaca, na cijelom nizu inicijativa;
- ✧ Organizacija poslodavaca je aktivna u Zajedničkom savjetodavnom odboru između EU i Hrvatske;
- ✧ Informacije i dokumenti se redovito izmjenjuju među članovima.

Poslodavci su dodali kako je postojala inicijativa HUP-a prije 2007. godine, koja je kao cilj imala jačanje bilateralne suradnje između hrvatskih društvenih partnera, i da – unatoč činjenici da sindikati i poslodavci ponekada imaju različite prioritete – postoji učinkovita bilateralna suradnja na razini sektora, o konkretnim pitanjima, npr., u turizmu i građevinarstvu. U nekim okolnostima, rasprave koje su imale bilateralnu namjeru postale su tripartitne – važan primjer je rasprava o minimalnoj plaći i zakonu o radu.

Na kraju prezentacije, dati su razlozi za uspjeh primjene nekih radnji, a neuspjeh drugih. Uspješne radnje uključivale su: kadrovski kapacitet organizacije ostao je ograničen; ponekada je postojao manjak želje za zajednički rad; i na kraju, no ne najmanje važno, prioriteti su se mijenjali kako se mijenjala domaća politika.

Nakon ovoga, sindikati su dali povratne informacije. Prisjetili su se grupnog „akcijskog plana“ sindikata s prošlogodišnjeg sastanka, koji se sastojao od sljedećih ciljeva:

- ✧ Promjena nacionalnih kriterija kako bi se definirala zastupljenost – sindikati još uvijek vjeruju da je veliki problem postojanje različitih pravila za zastupljenost organizacija poslodavaca i sindikata. Trenutačni propisi omogućuju postojanje prevelikog broja nacionalnih udruga sindikata;
- ✧ Razvoj dvostranog socijalnog dijaloga, kako bi se smanjio utjecaj države na društveni dijalog;
- ✧ Razvoj infrastrukture za sektorski društveni dijalog, osiguranjem usklađenja struktura sindikata i poslodavaca;
- ✧ Razvoj vještina i znanja zaposlenih u sindikatima;
- ✧ Postizanje boljeg financiranja kako bi se ojačali organizacijski kapaciteti;
- ✧ Uspostava odnosa zasnovanih na zajedničkim problemima i stajalištima, a kako bi se omogućilo stvaranje zajedničkog djelovanja.

Postignuća hrvatskih sindikata su skicirana na sljedeći način:

- ✧ Organizacija okruglog stola o zapošljavanju mladih u suradnji s organizacijom poslodavaca;
- ✧ Nastavak kolektivnih pregovora i sudjelovanje na različitim zajedničkim radnim grupama;
- ✧ Organizacija sastanka 4. listopada 2007. godine, kao neposrednog nastavka prethodnog seminara. Zapisane su moguće inicijative i prioriteti za razvoj bilateralnog društvenog dijaloga;
- ✧ Prijava za zajedničke projekte koje financira EU;

ARITAKE-WILD

- ✧ Stvaranje radne grupe za rad na potencijalnom restrukturiranju federacija i konfederacija;
- ✧ Zapošljavanje novih ljudi odgovornih za EU pitanja;
- ✧ Stvaranje dva centra: centar za industrijsku demokraciju i centra za regionalni razvoj i EU integracije.

Zajednički zaključak glasio je kako je jedna godina prekratko razdoblje za mjerenje stvarnog napretka. Potrebne se dvije godine kako bi se utvrdili prioriteti nacionalnog društvenog dijaloga, na osnovi ozbiljne analize i istraživanja. Nakon toga može uslijediti stvaranje zajedničkih radnih grupa za pitanja poput cjeloživotne naobrazbe, konkurentnosti, tržišta rada i migracija, rada na crno, i korporacijske društvene odgovornosti (CSR). Sindikati su dodali kako je sada dobar trenutak za definiranje prioriteta, zajednički rad na primjeni sporazuma u sklopu EU i jačanja mogućnosti za razvoj zajedničkih projekata koji se mogu prijaviti u sklopu programa IPA. Pokušaj da se održi zajednički sastanak u kolovozu 2008. godine, pokazao se neuspješnim zbog toga što je organizacija poslodavaca otkazala sastanak, te je sada vrijeme ponovno pokrenuti inicijativu.

Power point prezentacija koju su pripremili nacionalni društveni partneri može se pronaći u dodacima tri i četiri.

Kao zaključak, Alan Wild ustvrdio je kako je u toku cijeli niz aktivnosti u Hrvatskoj, te se čini da postoje jasne ideje za radnje i prioritete koje treba poduzeti.

Sjednica broj tri (informacije od društvenih partnera iz EU) – Predstavljanje društvenih partnera na europskoj razini o planu za djelovanje Europskog društvenog dijaloga te planovi za budućnost.

Steven D'Haeseleer, iz BUSINESSEUROPE, Julianne Bir, iz ETUC, i Helen Hoffmann, iz UEAPME, kratko su predstavili rezultate društvenih zajedničkih radnih programa na europskoj razini, i alate i usluge koji se nude novim zemljama članicama i zemljama kandidatima. Njihova prezentacija priložena je u dodatku pet.

Sjednica broj četiri (radne grupe) - "Naučene lekcije za razvoj budućih akcijskih planova u sljedećih 12 mjeseci, i sljedeće 3 godine"

Nacionalni predstavnici su podijeljeni u tri radne grupe: „grupa sindikata,“ „grupa organizacija poslodavaca“ i „zajednička grupa“ sudionika sindikata i organizacija poslodavaca. Predstavnici BUSINESSEUROPE i UEAPME pridružili su se grupi organizacija poslodavaca; predstavnik iz ETUC, skupa s jednim stručnjakom, pridružio se grupi sindikata; predstavnici iz ETUC, i jedan stručnjak, pridružili su se „zajedničkoj grupi.“ Svaka grupa izabrala je Predsjedavajućeg/osobu za izvještavanje, iz redova nacionalnih sudionika.

Radne grupe imale su 90 minuta za razmatranje sljedećih pitanja:

- ✧ Što je naučeno i kako ćemo koristiti znanje za budući akcijski plan?
- ✧ Što trebamo učiniti do pristupanja u EU?

Sjednica broj pet (povratne informacije radnih grupa) – Razmatranje o naučenim lekcijama i budućim aktivnostima

ARITAKE-WILD

Nakon ručka, sudionici su se ponovno sastali na plenarnoj sjednici, kao bi izvijestili o radu u radnim grupama. Izvještaj tri grupe može se sažeti na sljedeći način (stajališta grupa predstavljaju se redom kako su predstavljena);

Grupa sindikata

- ✧ Nije se mnogo promijenilo u pogledu bilateralne suradnje. Zastupljenost je još uvijek jedan od najvećih problema koji koči učinkovitiju suradnju. To valja riješiti prije pristupanja u EU, jer ovo utječe na kvalitetu bilateralnog socijalnog dijaloga u Hrvatskoj;
- ✧ Iz prethodnog seminara, hrvatski društveni partneri naučili su razgovarati jedni s drugima na konstruktivniji način;
- ✧ Pluralizam sindikata znači da je ravnoteža u dijalogu između poslodavaca i sindikata poremećena u korist poslodavaca;
- ✧ U Hrvatskoj postoji veći naglasak na tripartitnom društvenom dijalogu nego na bilateralnim raspravama. Država je presnažan sudionik u usporedbi s društvenim partnerima;
- ✧ Kako bi se postigli optimalni rezultati, bilateralne rasprave trebali bi započeti onim pitanjima u kojima postoji veća šansa za dogovor (npr., posredovanje, cjeloživotna naobrazba);
- ✧ Potrebno je definirati kako prići primjeni okvirnih sporazuma, osobito onih koji nisu doneseni kao Direktive;
- ✧ Stalni dijalog treba zamijeniti neke od sadašnjih ad hoc rasprava, tako da se svim važnim pitanjima može detaljno baviti na pravovremen način.

Grupa organizacija poslodavaca

- ✧ Nije bilo dovoljno vremena za primjenu prošlogodišnjeg akcijskog plana. U stvarnosti je godina dana vrlo kratko razdoblje;
- ✧ Potrebno je ojačati dvostrani društveni dijalog – na primjer, uvođenjem redovitih sastanaka svaka tri mjeseca. Tu je i potreba za propisima koji definiraju okvir društvenog dijaloga i uloga i odgovornosti partnera s obje strane;
- ✧ Postoji mnoštvo zajedničkih ciljeva i cijeli niz zajedničkih projekata koji se mogu pokrenuti. Primjer je zajednička obuka organizirana na regionalnoj, sektorskoj i nacionalnoj razini. Snažniji bilateralni društveni dijalog i radnje koje bi bile zajedničke mogu ne tek poboljšati učinkovitost društvenog dijaloga, već i privući brojnije članstvo.
- ✧ Postoji hitna potreba za više izvora financiranja, a kako bi se ojačale mogućnosti organizacija za društveno partnerstvo za stvaranje rezultata;
- ✧ Postoji potreba za nastavak usklađivanja zakonodavstva o spolovima i o tržištu rada prema standardima EU, i za nastavak uključivanja direktiva u hrvatsko zakonodavstvo;

Zajednička grupa

- ✧ Jedno od najvažnijih postignuća prošlogodišnjeg sastanka je volja za raspravljanje o problemima na istinit i otvoren način;
- ✧ Postoji potreba za organiziranjem više sastanaka koji bi uključivali obje strane; jedna mogućnost je definiranje jednogodišnjeg plana;
- ✧ Potrebno je ojačati dvostrani društveni dijalog, kako bi se predstavila zajednička mišljenja Vladi i izbjegla situacija kada Vlada nameće vlastita rješenja društvenim partnerima, npr., kao tijekom pregovora o minimalnoj plaći;
- ✧ Predstavnici poslodavaca priznali su kako ponekad dolazi do kašnjenja u odgovaranju na pisma sindikata, ali problem je manjak dovoljnog kadra, a ne nedostatak volje;
- ✧ Postoji potreba za razmatranjem nove uloge društvenog partnerstva, nove uloge organizacija poslodavaca i nove uloge sindikata – Vlada bi mogla, na primjer, sponzorirati zajedničku konferenciju ili bi se ona mogla financirati iz Fonda za partnerstvo;
- ✧ Rad na zakonu o radu treba se nastaviti, jer još uvijek postoje pitanja koja treba razriješiti;
- ✧ Kako bi se poboljšao društveni dijalog u Hrvatskoj, može se razmotriti ideja o imenovanju stručnog posrednika.

Nakon ovoga, Alan Wild je sugerirao kako se dva glavna pitanja stalno pojavljuju u prezentacijama:

1. Nezadovoljstvo neravnotežom u tripartitnom društvenom dijalogu gdje se država vidi kao prejak partner. Jedno rješenje je ojačavanje dvostranog društvenog dijaloga. U ovom slučaju, pomoć posrednika se može tražiti, kako bi se pomogao razvoj strukture i plana za učinkovit dvostrani dijalog na nacionalnoj razini. Složio se da je dobra prilika za početak novog pristupa sastanak vođa organizacija za društveno partnerstvo, kako bi napravili planove za 2009. godinu. Dobra prilika za nastavak rada mogao bi biti Dan društvenog partnerstva, 21. siječnja 2009. godine.
2. Pluralizam društvenih partnera u sindikatima se predstavlja kao veliko ograničenje. Zapravo, pluralizam sindikata ili pluralizam organizacija poslodavaca je zajednička karakteristika mnogo zemalja u EU. Predložio je kako je moguće ostvariti uspješan društveni dijalog unatoč ovome, i kontaktiranje kolega radi razmjene iskustava i prakse društvenog dijaloga u pluralnoj okolini. Ključ uspjeha je želja da stvari funkcioniraju.

Nakon ovog kratkog sažetka, zatraženi su komentari. Objašnjeno je kako je organizacija poslodavaca (HUP) u prilično teškoj situaciji, jer je osnovana tek 1993., a 1996. je usvojen pravilnik o radu koji regulira kolektivne pregovore. Organizacija poslodavaca je stvorena iz ničega, a njeni financijski i kadrovski kapaciteti su vrlo ograničeni prema izazovima koji su sve veći.

Kao komentar o navedenom, sindikati su sugerirali da ne bi trebalo biti problema sa zastupljenošću, jer je samo jedan partner primljen na europskoj razini (SSSH), i to valja uzeti u obzir u bilateralnom društvenom dijalogu. Financijski, SSSH ima probleme druge prirode. Naslijedili su otprilike 700 zaposlenih i objekte u devedesetim godinama i suočili se s problemima racionalizacije.

ARITAKE-WILD

Hrvatski društveni partneri složili su se da trebaju raditi na modelu učinkovite suradnje koja napreduje.

Sjednica broj šest (informacije od stručnjaka) - Pregled alata koje nude Europski društveni partneri - Što je bilo najkorisnije, a što najmanje korisno? - Što se može učiniti ubuduće?"
– prezentacija društvenih partnera iz EU

Julianne Bir, iz ETUC, složila se da pitanje zastupljenosti valja riješiti i odgovorila na zahtjev za drugačijim primjerima efikasne suradnje koji bi se mogli koristiti kao osnova za razvoj hrvatskog modela.

Nakon ovoga, Cinzia Sechi, iz ETUC, i Matthew Higham, iz BUSINESSEUROPE, kratko su predstavili resurse koji su dostupni nacionalnim društvenim partnerima za razvoj društvenog dijaloga. Podsjetili su sudionike na dvije internetske stranice informacijskih centara (za sindikate i poslodavce); na to da se hrvatski društveni partneri mogu poslati kao promatrači na sastanke društvenog dijaloga EU u Bruxelles, a da im se troškovi prijevoza/smještaja nadoknade; na postojanje fonda za prevođenje kojeg su hrvatski društveni partneri već koristili; i na mogućnost organiziranja događaja o društvenom dijalogu u EU, uz financijsku podršku. Na kraju, skrenuli su pažnju hrvatskih društvenih partnera na programe obrazovanja i mentorstva.

Hrvatski društveni partneri su upitali kakvo financiranje je dostupno za pomoć pri daljnjem razvoju nacionalnog društvenog dijaloga. Informirani su o dostupnom financiranju za poboljšanje društvenog dijaloga, dok je ovaj povezan s europskim pitanjima.

Sjednica broj sedam (Plenarna sjednica) – Opća rasprava o mogućem sadržaju/prioritetima budućih akcijskih planova i primjedbe društvenih partnera iz EU

Uslijedila je kratka rasprava između nacionalnih društvenih partnera nakon prezentacija društvenih partnera iz EU, kada su postavljena sljedeća pitanja;

Prioriteti i problemi hrvatskih društvenih partnera

- ✧ Potreba za ojačavanje organizacija za društveno partnerstvo, u smislu količine i kvalitete kadrova;
- ✧ Stalna potreba za pojašnjavanjem „pravila zastupljenosti,“ kako bi se potpomogao razvoj efikasnog modela za dvostrani društveni dijalog;
- ✧ Potreba za traženjem prilika za aktivnijim prikupljanjem sredstava za jačanje društvenog dijaloga u Hrvatskoj.

Na kraju sastanka, predstavnici organizacija europskih društvenih partnera ponudili su svoje zaključke.

Steven D'Haeseleer, iz BUSINESSEUROPE, rekao je da je mnogo naučio tijekom sastanka, većinom o situaciji u Hrvatskoj. Dodao je da je glavna prepreka za pridruživanje društvenom dijalogu na razini EU manjak stalne platforme za nacionalni bilateralni društveni dijalog. Po

ARITAKE-WILD

njegovom mišljenju, segmenti informacijskih centara aktivnosti Integriranog programa mogu dati korisnu pomoć hrvatskim društvenim partnerima.

Helen Hoffmann, iz UEAPME, složila se da je seminar ponudio mnoštvo informacija o društvenom dijalogu u Hrvatskoj tijekom faze prije pristupanja EU, i o njegovim specifičnim nacionalnim prioritetima, npr., migracijama i suzbijanju rada na crno. Postoji jasna potreba za uspostavu struktura za društveni dijalog, tako da se sastanci održavaju redovito i utječe na javnu politiku.

Juliane Bir, iz ETUC, istaknula je da je došlo do velikog pomaka od prošlogodišnjeg sastanka i ovoga sadašnjeg. Rekla je da to ohrabruje, jer su dobri odnosi i volja za suradnju koji su prisutni na sastanku glavni uvjeti za daljnji napredak društvenog dijaloga i mogućnosti za suočavanje s izazovima koji su, više ili manje, ostali istima kao i prethodne godine – naime, pitanja propisa za zastupljenost i odnosa s državom. Sugerirala je da se utjecaj države na društveni dijalog u Hrvatskoj može smanjiti snažnijim dvostranim dijalogom, i kako bi snažniji društveni partneri zajedno mogli više utjecati na planove Vlade.

Na kraju sastanka, Alan Wild se zahvalio hrvatskim sindikatima na pripremi seminara, svim hrvatskim društvenim partnerima na aktivnom sudjelovanju i entuzijazmu, europskim društvenim partnerima na sudjelovanju i informacijama, i prevoditeljima jer su omogućili ovaj uspješan sastanak.

Popis dodataka

Dodatak jedan	Popis sudionika seminara
Dodatak dva	Raspored seminara
Dodaci tri i četiri	Prezentacije hrvatskih društvenih partnera
Dodatak pet	Prezentacija planova Europskog društvenog dijaloga i budućih planova

Projekt Europskih društvenih partnera uz financijsku potporu Europske Komisije